

Koje su isprave potrebne za osnivanje dioničkog društva?

Isprave neophodne za osnivanje dioničkog društva

1. Uz prijavu za upis osnivanja dioničkog društva, pored ostalih, isprava koje se podnose su:

- Isprave utvrđene odredbama člana 22.stav 1. Tačka a, b, c, Zakona,
- Akt o osnivanju,
- Statut,
- Odobrenje nadležnom organu (Komisija za vrijednosne papire, registar vrijednosnih papira, ako je to posebnim propisom predviđeno),
- Potvrda banke o uplati osnivačkog uloga u novcu, odnosno dokaz o novčanoj vrijednosti stvari i prava unesenih u društvo,
- Odluka o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje, ako nije imenovan aktom o osnivanju,
- Ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje.

2. U slučaju sukcesivnog osnivanja dioničkog društva, subjekt upisa će podnijeti i dokaz o objavljivanju javnog poziva za upis i uplatu dionica, odnosno prospekt sa odobrenjem prospekta od strane nadležnog organa.

3. Uz prijavu za upis jednočlanog dioničkog društva pored gore navedenog, dostavlja se i dokaz o sredstvima obezbjeđenja za neplaćeni iznos novčanog dijela osnivačkog uloga, odnosno za vrijednost neunosnog nenovčanog uloga.

DIONICKO DRUSTVO

I - OPCE ODREDBE

Clan 107.

Dionicko drustvo je drustvo ciji je osnovni kapital podijeljen na dionice.

Clan 108.

Dionicko drustvo ne odgovara za obaveze dionicara.

II - OSNIVANJE

1. Osnivaci i osnivacki akt

Clan 109.

Dionicko drustvo mogu osnovati jedan ili vise osnivaca.

Osnivaci su obavezno i dionicari dionickog drustva.

Clan 110.

Dionicko drustvo se osniva ugovorom o osnivanju, koji obavezno sadrzi:

- 1) ime i prezime ili firmu, i adresu prebivalista ili sjedista osnivaca;
- 2) firmu i sjediste dionickog drustva;
- 3) djelatnost ;
- 4) prava i obaveze osnivaca;
- 5) iznos osnovnog kapitala;
- 6) oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 7) opis prava sadrzanih u dionici;
- 8) broj dionica koji upisuje svaki osnivac;
- 9) postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrsi uplata dionica ;
- 10) opis i procjena vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
- 11) nacin naknade troskova osnivanja;
- 12) posljedice neizvrshavanja obaveza osnivaca ;
- 13) nacin rjesavanja sporova izmedju osnivaca ; i
- 14) ime i prezime lica koje predstavlja dionicko drustvo u postupku osnivanja.

Ugovor o osnivanju dionickog drustva mora biti potpisan od svih osnivaca ili njihovih punomocnika, a potpisi ovjereni u skladu sa zakonom.

Uz potpis punomocnika prilaze se ovjereno pismeno ovlastenje .

Kada dionicko Društvo osniva jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dionickog društva.

Clan 111.

Prilikom osnivanja dionickog društva, sve dionice mogu otkupiti osnivači (u daljem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osnivači, a preostale dionice kupuju druga lica na osnovu javnog poziva za upis i uplatu (u daljem tekstu: sukcesivno osnivanje), u skladu sa zakonom kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

2. Simultano osnivanje

Clan 112.

Upis dionica pri simultanom osnivanju dionickog društva izvršen je potpisom ugovora o osnivanju od strane osnivača.

Uplata dionica vrši se na osnovu rješenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji (u daljem tekstu: Komisija) kojim se utvrđuje uspješna emisija dionica.

Uplata dionica je безусловna.

3. Sukcesivno osnivanje

Clan 113.

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dionickog društva, uz elemente iz člana 110. ovog zakona, obavezno sadrži i:

- 1) mjesto, vrijeme i način upisa dionica;
- 2) mjesto, vrijeme i način uplate dionica;
- 3) vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- 4) postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- 5) način određivanja cijene dionica po okončanju upisa; i
- 6) način sazivanja osnivačke skupštine dionickog društva.

Clan 114.

Osnivači podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, uz koji su dužni dostaviti:

- 1) ugovor o osnivanju;
- 2) prijedlog statuta dionickog društva;
- 3) prijedlog prospekta, u skladu sa zakonom kojim se uređuju emisija i promet vrijednosnih papira;
- 4) ugovor zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar);
- 5) ugovor zaključen između osnivača i banke putem koje emitent izvršava obaveze prema vlasniku vrijednosnog papira (u daljem tekstu: Depozitar); i
- 6) ugovor o otvaranju privremenog računa za deponovanje uplata dionica.

O zahtjevu iz stava 1. ovog clana, Komisija donosi rjesenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Clan 115.

Nakon dobijanja rjesenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica, osnivaci su obavezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica, u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima.

Rok za upis dionica ne moze biti duzi od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Upis dionica vrsi se potpisivanjem izjave o upisu, u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

Clan 116.

Osnivaci su obavezni objaviti izvjestaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplacenih dionica, najmanje u jednom domacem dnevnom listu, u roku od osam dana od dana prijema rjesenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

Izvjestaj iz stava 1. ovog clana obavezno sadrzi:

- 1) ime i prezime ili firma i adresu prebivalista ili sjedista upisnika dionica;
- 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
- 3) podatke o nacinu i roku placanja upisanih dionica;
- 4) iznos uplacen pri upisu dionica;
- 5) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su placene upisane dionice; i
- 6) cijenu dionica nakon emisije.

Clan 117.

Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivaci su dužni izdati pismenu privremenu potvrdu, koja obavezno sadrzi klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.

Osnivaci ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.

Dionicko drustvo raspolaze novcanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa drustva u sudski registar.

Naknade i drugi troskovi osnivanja ne mogu se isplacivati na teret osnovnog kapitala.

Clan 118.

Ako sve dionice iz clana 116. stav 2. tacka 2. ovog zakona nisu upisane u objavljenom roku, osnivaci i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice, najkasnije 15 dana nakon isteka objavljenog roka za upis.

Ako osnivaci i drugi upisnici ne upisu sve dionice, osnivanje dionickog drustva nije uspjelo.

U slucaju iz stava 2. ovog clana, osnivaci su dužni izvjestaj o neuspjelom osnivanju dionickog drustva, sa podacima i nacinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na nacin objavljivanja prospekta, i najkasnije 15 dana od isteka roka iz stava 1. ovog clana.

4. Osnivacka skupstina

Clan 119.

Osnivaci su dužni sazvati osnivacku skupstinu dionickog društva najkasnije 60 dana od dana prijema rjesenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

Ukoliko osnivacka skupstina nije sazvana u roku iz stava 1. ovog clana, upis dionica postaje nistavan i smatra se da dionicko društvo nije osnovano.

U slucaju iz stava 2. ovog clana, osnivaci su dužni objaviti izvjestaj u skladu sa clanom 118. stav 3. ovog zakona.

Clan 120.

Osnivacka skupstina moze odlucivati ukoliko joj prisustvuju, licno ili putem punomocnika, dionicari sa najmanje dvije trecine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Ukoliko kvorum iz stava 1. ovog clana ne postoji po proteku 60 minuta od zakazanog vremena pocetka skupstine, osnivacka skupstina se odgadja i ponovo saziva najranije 15, a najkasnije 30 dana od prvobitno zakazanog datuma odrzavanja.

U slucaju ponovnog sazivanja, osnivacka skupstina moze odlucivati ukoliko je zastupljeno vise od polovine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Osnivackom skupstinom, do izbora predsjedavajućeg, predsjedava jedan od osnivaca.

Clan 121.

Osnivacka skupstina:

- 1) usvaja izvjestaj o osnivanju ;
- 2) usvaja statut;
- 3) bira predsjedavajućeg skupstine;
- 4) imenuje clanove nadzornog odbora; i
- 5) potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitovanih po tom osnovu.

Clan 122.

Izvjestaj o osnivanju dionickog društva obavezno sadrzi:

- 1) broj upisanih dionica;
- 2) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- 3) uplate za upisane dionice izvršene prije odrzavanja osnivacke skupstine;
- 4) popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;
- 5) podatke o upisnicima iskljucenim u skladu sa clanom 139. ovog zakona.

Clan 123.

Statut dionickog drustva obavezno sadrzi:

- 1) firmu, sjediste i djelatnost ;
- 2) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 3) postupak u slucaju neplacanja upisanih dionica;
- 4) nacin povecanja i smanjivanja osnovnog kapitala;
- 5) nacin formiranja i koristenja fonda rezervi;
- 6) nacin podjele dobiti i isplate dividende;
- 7) nacin pokrica gubitka;
- 8) broj glasova po klasi dionica;
- 9) nacin sazivanja skupstine i odlucivanja, sastav i nadle-znosti odbora;
- 10) sastav, nacin imenovanja i razrjesenja, i ovlastenja nadzornog odbora i uprave drustva;
- 11) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika drustva;
- 12) prestanak drustva; i
- 13) postupak izmjena i dopuna statuta.

5. Upis u registar

Clan 124.

Uprava dionickog drustva duzna je podnijeti zahtjev za upis u registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljem tekstu: registar emitenata), najkasnije 15 dana od dana odrzavanja osnivacke skupstine.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog clana, dostavlja se:

- 1) zapisnik osnivacke skupstine;
- 2) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
- 3) statut; i
- 4) popis clanova nadzornog odbora i uprave.

Clan 125.

Dionice za koje dospjele uplate nisu izvrzene i koje prije upisa u registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivaci ili drugi upisnici, osnivaci su duzni proglasiti nevazecim.

Osnivaci su duzni pismeno obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevazecim u slucaju iz stava 1. ovog clana.

Clan 126.

Na osnovu rjesenja Komisije o upisu u registar emitenata, uprava dionickog drustva podnosi prijavu za upis dionickog drustva u sudski registar.

III - OSNOVNI KAPITAL

1. Osnovni kapital prilikom osnivanja

Clan 127.

Osnovni kapital dionickog drustva iznosi najmanje 50.000 (pedeset hiljada) KM.

Nominalna vrijednost dionice ne moze biti manja od 10 (deset) KM.

Clan 128.

Ako se osnovni kapital prilikom osnivanja dionickog drustva, osim ulozima u novcu, obezbjedjuje i ulozima u stvarima i pravima, ukupni ulozi u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz clana 127. stav 1. ovog zakona.

Clan 129.

Pri sukcesivnom osnivanju, nakon upisa dionica do iznosa osnovnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivaci su duzni odbiti dalji upis dionica, ako je to utvrdjeno ugovorom o osnivanju.

Od dana donosenja odluke iz stava 1. ovog clana, osnivaci su neograniceno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplacenih iznad iznosa osnovnog kapitala, sa kamatom obracunatom po kamatnoj stopi na depozite po vidjenju kod banke kod koje je vrsena uplata dionica.

Clan 130.

Cijena dionice nakon okoncanja emisije ne moze biti manja od njene nominalne vrijednosti.

Razlika cijene dionice nakon okoncanja emisije iznad nominalne vrijednosti, je dionicka premija.

2. Povecanje osnovnog kapitala

Clan 131.

Povecanje osnovnog kapitala vrsi se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupstina dionickog drustva dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Clan 132.

Nadzorni odbor dionickog drustva moze statutom ili odlukom skupstine biti ovlasten za donosenje odluke o povecanju osnovnog kapitala, i to:

- 1) emisijom novih dionica;
- 2) iz fonda rezervi iznad iznosa iz clana 188. stav 3. ovog zakona;
- 3) emisijom dionica za zaposlene iz dobiti.

U slucajevima iz stava 1. tac. 1. i 2. ovog clana povecanje osnovnog kapitala moze se izvršiti najviše do jedne trecine iznosa osnovnog kapitala na dan donosenja odluke.

Ovlaštenje iz statuta ili odluka skupštine iz stava 1. ovog člana vazi najduže pet godina i obavezno sadrži način procjene stvari i prava čijim unosom se uplaćuju nove dionice.

Član 133.

Prijedlog odluke iz člana 131. i odluka iz člana 132. ovog zakona o povećanju osnovnog kapitala dioničkog društva obavezno sadrži:

- 1) razloge, obim i način povećanja;
- 2) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja osnovnog kapitala;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- 4) rok za upis i cijenu dionica nakon emisije ili način njenog određivanja;
- 5) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- 6) ograničenje ili isključenje prava prece kupnje dionica nove emisije; i
- 7) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Član 134.

Povećanje osnovnog kapitala postaje pravno valjano upisom u registar emitenata.

Član 135.

Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama, u roku koji ne može biti duži od godinu dana od dana donošenja rješenja Komisije o uspješnoj emisiji dionica.

Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.

Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu.

Član 136.

Upisnik se može osloboditi obaveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja osnovnog kapitala društva prije isteka roka za uplatu dionica u ratama, i to srazmjerno smanjenju.

Član 137.

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioničke premije, dioničko društvo dužno je privremenu pismenu potvrdu (u daljem tekstu: privremenica), koja vazi do uplate pune cijene dionice i obavezno sadrži:

- 1) oznaku "privremenica";
- 2) firmu i adresu sjedišta dioničkog društva;
- 3) iznos osnovnog kapitala;
- 4) ime i prezime ili firmu vlasnika privremenice;
- 5) klasu i broj dionica za koje je izdata privremenica;
- 6) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u cijelosti;

- 7) uplaceni iznos cijene dionice nakon emisije;
- 8) rok za placanje ukupnog iznosa upisanih dionica; i
- 9) datum izdavanja privremenice, sa potpisom ovlastenog lica.

Clan 138.

Prenos privremenice vrši se indosiranjem.

Clan 139.

Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica nakon emisije u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor će isključiti iz dionickog društva odlukom, koju je društvo dužno odmah upisati u knjigu dionicara, javno objaviti i preporučenom postom dostaviti upisniku.

Upisnik dionica iz stava 1. ovog člana dužan je dionickom društvu vratiti privremenicu, najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dionickog društva, a u protivnom nadzorni odbor će je proglašiti i objaviti nevažećom na način za sazivanje skupštine utvrđen ovim zakonom i statutom dionickog društva.

Clan 140.

Nadzorni odbor će, umjesto privremenice proglašene nevažećom, izdati novu privremenicu ili emitovati dionice drugom licu, u skladu s odlukom skupštine dionickog društva.

Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stava 1. ovog člana izmiruju se dionicka premija, kamate na zaostale uplate i troškovi objavljivanja odluke i obavještavanja isključenog dionicara, a ostatak se isplacuje isključenom dioničaru, do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

2.1. Emisija novih dionica

Clan 141.

Osnovni kapital se može povećati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplacene u cjelini.

Određba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije placaju isključivo unosom stvari i prava u dionicko društvo.

Clan 142.

Odluka o povećanju osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavezno sadrži:

- 1) iznos povećanja osnovnog kapitala;
- 2) mogućnost upisa dionica i način utvrđivanja iznosa upisa-nog iznad povećanja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 4) prava sadržana u dionici nove klase;
- 5) mjesto i rok upisa dionica;
- 6) pravo prece kupnje, način, mjesto i rok upisa dionica po osnovu tog prava;
- 7) cijenu dionice nakon emisije ili način njenog određivanja;

- 8) naziv banke kod koje upisnik placa dionice;
- 9) opis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima se placaju dionice; i
- 10) mjesto i rok za predaju stvari i prava kojima se placaju dionice.

Cijena dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja mora biti isti za sve upisnike dionica.

Clan 143.

Povecanje osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izricito drugacije utvrdjeno.

Nadzorni odbor dionickog drustva je duzan podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, najkasnije 30 dana od dana donosenja odluke o povecanju osnovnog kapitala.

Upis dionica nove emisije vrsi se na osnovu rjesenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uredjuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Clan 144.

Uplata dionica nove emisije vrsi se u rokovima utvrdjenim odlukom, s tim da prije upisa povecanja osnovnog kapitala u registar emitenata mora biti placen iznos dionicke premije u cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se placaju dionice moraju biti u cjelini unesene u drustvo.

Clan 145.

Pravo na dividendu po osnovu novih dionica stice se za godinu u kojoj je osnovni kapital povecan, ako statutom dionickog drustva nije drugacije utvrdjeno ili datum isplate dividende nije unaprijed odredjen.

Clan 146.

Dionicari imaju pravo prece kupnje dionica nove emisije srazmjerno njihovom ucescu u osnovnom kapitalu, ako se dionice nove emisije placaju iskljucivo novcem.

Clan 147.

Dionicko drustvo obavezno je u javnom pozivu za upis i uplatu dionica objaviti podatke o pravu prece kupnje, i to:

- 1) mjesto i rok ostvarivanja prava prece kupnje, koji ne moze biti kraci od 14 dana;
- 2) broj dionica nove emisije koje dionicari mogu upisati;
- 3) klasu i nominalnu vrijednost dionica;
- 4) cijenu dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja; i
- 5) datum za obracun ucesca dionicara u osnovnom kapitalu radi utvrdjivanja obima prava prece kupnje dionica nove emisije.

Cijena dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja jednaki su za sve upisnike dionica po osnovu prava prece kupnje.

Clan 148.

Pravo prece kupnje dionica nije prenosivo.

Clan 149.

Pravo prece kupnje dionica moze se oduzeti ili ograniciti odlukom skupstine dionickog drustva donesenom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Odluka iz stava 1. ovog clana primjenjuje se jednako na sve vlasnike dionica iste klase.

Clan 150.

Ogranicenjem prava prece kupnje ne smatra se kada osiguravatelj emisije dionica, u skladu sa odredbama clana 147. ovog zakona, dionicarima za koje je utvrđeno pravo prece kupnje prodaje dionice po cijeni utvrđenoj na osnovu prosjecne trzisne cijene dionica istog emitenta za 30 dana koji prethode datumu odrzavanja skupstine drustva.

Clan 151.

Dionicari mogu, u skladu sa clanom 146. ovog zakona, zakljuciti pismeni ugovor o kupovini dionica nove emisije, koji zamjenjuje listu upisnika i obavezno sadrzi broj dionica koje upisuje svaki dionicar i rok placanja.

2.2. Povecanje nominalne vrijednosti dionica

Clan 152.

Povecanje osnovnog kapitala povecanjem nominalne vrijednosti emitovanih dionica moze se vrsiti samo na teret fonda rezervi, i to za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrđene odredbama ovog zakona.

Dionicari snose troskove povecanja nominalne vrijednosti dionica.

Clan 153.

Dionicko drustvo moze, umjesto povecanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, emitovati besplatne nove dionice.

Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obicne dionice.

Clan 154.

Dionicko drustvo je dužno prijaviti Registru povecanje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica.

2.3. Uslovno povecanje osnovnog kapitala

Clan 155.

Odluku o uslovnom povecanju osnovnog kapitala skupstina dionickog drustva donosi u slucaju:

- 1) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom prece kupnje, u obimu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
- 2) spajanja i pripajanja dionickih drustava; i
- 3) upisa novih dionica od strane zaposlenih, u skladu sa planom raspodjele dobiti dionickog drustva.

Uslovno povecanje osnovnog kapitala moze iznositi vise od 50% iznosa osnovnog kapitala upisanog u registar emitenata na dan donosenja odluke iz stava 1. ovog clana samo ako je ta odluka donesena dvotrecinskom vecinom ukupnog broja zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Clan 156.

Odluka iz clana 155. stav 1. ovog zakona obavezno sadrzi:

- 1) iznos i razloge uslovnog povecanja osnovnog kapitala;
- 2) naznaku da se radi o uslovnom povecanju po osnovu prava zamjene ili prava prece kupnje, ili upisu dionica od strane zaposlenih;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitovati po osnovu uslovnog povecanja osnovnog kapitala.

Odlukom o uslovnom povecanju osnovnog kapitala utvrđuje se rok za emisiju novih dionica po tom osnovu, koji ne moze biti duzi od pet godina od dana donosenja odluke.

Clan 157.

Dionicko drustvo je dužno podnijeti Komisiji zahtjev za odobranje uslovnog povecanja osnovnog kapitala, najkasnije 30 dana od dana donosenja odluke iz clana 155. stav 1. ovog zakona.

Upis zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom prece kupnje moze se vrsiti nakon dobijanja rjesenja Komisije i objavljivanja javnog poziva za upis i uplatu.

Clan 158.

Pravo na zamjenu se ostvaruje pismenim zahtjevom dionickom drustvu za zamjenu obveznica u dionice.

Pravo prece kupnje ostvaruje se upisom dionica.

Upis dionica na osnovu prava prece kupnje obavlja se u skladu sa odredbama cl. 146. do 150. ovog zakona.

Clan 159.

Nakon isteka roka iz clana 156. stav 2. ovog zakona, nadzorni odbor je duzan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povecanja osnovnog kapitala u registar emitenata.

2.4. Povecanje iz vlastitih sredstava

Clan 160.

Nakon usvajanja godisnjeg finansijskog izvjestaja sa izvjestajem revizije, i izvršenog obaveznog izdvajanja u fond rezervi, skupstina moze donijeti odluku da dio dobiti koristi za povecanje osnovnog kapitala.

Clan 161.

Odluka iz clana 160. ovog zakona obavezno sadrzi iznos povecanja osnovnog kapitala i odredjenje da li se povecanje vrsi povecanjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

Clan 162.

Povecanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava moze se vrsiti samo iz fonda rezervi, za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrdjene odredbama ovog zakona.

Dio fonda rezervi namijenjen za naknadu gubitka ne moze se koristiti za povecanje osnovnog kapitala dionickog drustva iz vlastitih sredstava.

Clan 163.

Povecanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice srazmjerno nominalnoj vrijednosti.

Clan 164.

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra, na osnovu prijave dionickog drustva i izvoda iz registra emitenata.

2.5. Integrirano povecanje

Clan 165.

Dionicko drustvo dužno je prilikom povecanja osnovnog kapitala, iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slucaju kada dionice u prometu na berzi ili drugom uredjenom javnom trzistu na dan donosenja odluke imaju cijenu nizu od nominalne vrijednosti, ili se povecanje osnovnog kapitala vrsi upisom dionica zaposlenih.

U slucaju iz stava 1. ovog clana uplata dionica vrsi se iskljucivo u novcu.

Clan 166.

Odluka o povecanju osnovnog kapitala u skladu sa clanom 165. ovog zakona obavezno sadrzi:

- 1) iznos povecanja osnovnog kapitala;
- 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 3) podatke iz cl. 147. i 151. ovog zakona;
- 4) nacin prodaje dionica koje nisu upisane po osnovu prava prece kupnje;
- 5) mjesto i rok upisa dionica za dionicare bez prava prece kupnje, cijenu dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja;
- 6) naziv banke kod koje upisnik placa dionice nakon emisije;
- 7) opis prava sadrzanih u dionicama nove klase;
- 8) mogucnost upisa dionica iznad iznosa utvrdjenog odlukom o integrisanom povecanju;
- 9) dio cijene dionice nakon emisije koji placa drustvo i izvor sredstava.

Clan 167.

Upisnici dionica emitovanih po osnovu integrisanog povecanja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa povecanja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Clan 168.

Na integrisano povecanje osnovnog kapitala primjenjuju se odredbe clana 141. stav 1, clana 142. stav 1, cl. 146. do 148, 151, 160. i 162. stav 2. ovog zakona.

3. Smanjenje osnovnog kapitala

Clan 169.

Smanjenje osnovnog kapitala vrsi se na osnovu odluke skupstine donesene dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala donosi se odvojenim glasanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednom domacem dnevnom listu, dva puta u roku od 30 dana od dana donosenja.

Osnovni kapital se ne moze smanjiti ispod iznosa utvrdjenog u clanu 127. stav 1. ovog zakona.

Smanjenje osnovnog kapitala ne smije uticati na izvršavanje obaveza prema povjericima dionickog drustva.

Clan 170.

Odluka iz clana 169. ovog zakona obavezno sadrzi:

- 1) iznos i razlog smanjenja osnovnog kapitala;
- 2) nacin smanjenja osnovnog kapitala; i
- 3) nacin povlacenja dionica, cijenu povucene dionice ili nacin njenog odredjivanja.

Smanjivanje osnovnog kapitala povlacenjem dionica moze se vrsiti samo ako je mogucnost povlacenja predvidjena statutom dionickog drustva ili odlukom o emisiji dionica.

Povlacenje dionica vrsi se kupovinom na berzi i drugim uredjenim javnim trzistima ili ponudom dionicarima, u skladu sa statutom i odlukom skupstine o smanjenju osnovnog kapitala.

Clan 171.

Dionicko drustvo je dužno podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja osnovnog kapitala, najkasnije 30 dana od dana donosenja odluke iz clana 169. stav 1. ovog zakona.

Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje osnovnog kapitala u registar emitenata u roku od 30 dana od dana podnosenja zahtjeva iz stava 1. ovog clana, osim u slucaju iz clana 178. ovog zakona.

Prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata, dionicko drustvo ne moze vrsiti isplate po osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustati od emisije dionica cija nominalna vrijednost nije u cjelini placena.

Clan 172.

Dionicko drustvo je dužno obavijestiti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala, u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata.

Povjericoci mogu zahtjevati osiguranje potrazivanja, u roku od 90 dana od dana prijema obavijesti iz stava 1. ovog clana ili 90 dana od dana drugog objavljivanja odluke iz clana 169. stav 1. ovog zakona.

Ako povjerioci i dionicko drustvo ne postignu dogovor o osiguranju potrazivanja povjerioci mogu pokrenuti postupak kod suda.

Clan 173.

Odredbe clana 172. ovog zakona ne primjenjuju se ako:

- 1) drustvo Komisiji podnese izvjestaj revizora sa dokazima, kojim se utvrđuje da drustvo nema povjerilaca;
- 2) se smanjenje osnovnog kapitala vrsi radi naknade gubitka; ili
- 3) najvise 10% osnovnog kapitala prenosi u fond rezervi za pokrivenje buducih gubitaka.

Revizor koji u izvjestaju iz stava 1. ovog clana navede nepotpune i netacne podatke odgovoran je povjeriocima za obaveze dionickog drustva sa stanjem na dan podnosenja izvjestaja i do iznosa smanjenja osnovnog kapitala utvrdjenog odlukom skupstine.

Dionicko drustvo ne moze vrsiti otkup dionica u slucaju smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa stavom 1. tac. 2) i 3) ovog clana.

Clan 174.

Dionicko drustvo je dužno, nakon isteka roka iz clana 172. stav 2. ovog zakona podnijeti Komisiji zahtjev za upis u registar emitenata.

Komisija ce upisati smanjenje osnovnog kapitala u registar emitenata samo ako je odluka skupstine o smanjenju osnovnog kapitala objavljena u skladu clanom 169. stav 1. ovog zakona i ako drustvo podnese izvjestaj revizora iz clana 173. ovog zakona ili dokaz o sporazumu sa povjeriocima o osiguranju njihovih potrazivanja.

Clan 175.

Smanjenje osnovnog kapitala vrsi se sljedecim redoslijedom:

1. povlacenjem vlastitih dionica;
2. smanjivanjem nominalne vrijednosti u cjelini placenih dionica i djelimicno placenih dionica za koje su izdate privremenice;
3. otkupom i povlacenjem ostalih dionica;
4. odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini placene i povlacenjem izdatih privremenica.

Pri smanjenju osnovnog kapitala na nacin utvrdjen u stavu 1. tacka 1. ovog clana ne primjenjuju se odredbe clana 169. stav 2. ovog zakona.

Clan 176.

Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Clan 177.

Dionicko drustvo je dužno prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlacenja, odmah po donosenju odluke.

Clan 178.

Povlacenje dionica se mora okoncati najkasnije 10 dana od dana podnosenja prijave iz clana 177. ovog zakona.

Dionicko drustvo dužno je isplatiti povucene dionice najkasnije 90 dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Clan 179.

Dionicko drustvo je dužno o rezultatima povlacenja dionica pismeno obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od okoncanja povlacenja.

Clan 180.

Dionicko drustvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata kod Komisije, podnijeti prijavu Registru za opoziv povucenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.

Uz prijavu iz stava 1. ovog clana dostavlja se i izvod iz registra emitenata o upisu smanjenja osnovnog kapitala.

Clan 181.

Smanjenje osnovnog kapitala povlacenjem dionica moze se vrsiti na osnovu javne ponude dionicarima za otkup dionica, u skladu sa odredbama zakona kojim se uredjuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dionickog drustva.

Clan 182.

Javna ponuda iz clana 181. ovog zakona obavezno sadrzi naznaku da li se otkupljuju sve ponudjene dionice ili do određenog iznosa, i da li dionicari snose troskove povlacenja.

Clan 183.

Ako zbir nominalne vrijednosti dionica iz clana 182. ovog zakona ne dostigne iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrdjenog odlukom skupstine dionickog drustva, skupstina dionickog drustva duzna je donijeti odluku kojom utvrdjuje smanjenje osnovnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

Clan 184.

Dionicko drustvo je dužno o rezultatima povlacenja dionica po osnovu javne ponude pismeno obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od okoncanja povlacenja.

Dionicko drustvo je dužno odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata kod Komisije, podnijeti prijavu Registru za opoziv povucenih dionica.

Clan 185.

Smanjenje osnovnog kapitala moze se vrsiti odustajanjem od emisije dionica, do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije placen.

4. Istovremeno povecanje i smanjenje osnovnog kapitala

Clan 186.

Skupstina dionickog drustva moze donijeti odluku o povecanju istovremeno sa odlukom o smanjenju osnovnog kapitala, ako se osnovni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu

uplacene i radi naknade gubitka ili prenosa osnovnog kapitala u fond rezervi za pokrivenje buducih gubitaka.

Clan 187.

Društvo može na osnovu odluke skupštine iz člana 186. ovog zakona povećati osnovni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata.

5. Fond rezervi

Clan 188.

Dioničko društvo obavezno je imati fond rezervi.

Fond rezervi formira se iz dobiti i drugih izvora, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničkog društva.

Uplate po osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz člana 201. stav 2. ovog zakona i po osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 203. i 204. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi bez obzira na njegovu visinu.

Clan 189.

U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 188. stav 3. ovog zakona.

Ukoliko izdvajanjima iz stava 1. ovog člana fond rezervi ne dostigne visinu iz člana 188. stav 3. ovog zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obracunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti, sve dok fond rezervi ne dostigne iz člana 188. stav 3. ovog zakona.

Clan 190.

Fond rezervi koristi se za pokrivenje gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.

U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda rezervi ispod 25% iznosa osnovnog kapitala, dioničko društvo je dužno vršiti izdvajanja u skladu s odredbama člana 189. stav 2. ovog zakona.

Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog u članu 188. stav 3. ovog zakona, može se koristiti i za:

- 1) dopunu dividendi, najviše do 5% osnovnog kapitala;
- 2) povećanje nominalne vrijednosti dionica u skladu sa članom 152. ovog zakona; i
- 3) emisiju besplatnih dionica u slučaju iz člana 153. ovog zakona.

Clan 191.

Dioničko društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem obracunu iskazalo u vrijednosti većoj nego u prethodnom obracunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu rezervu za pokrivenje budućih razlika kursa vrijednosnih papira.

Clan 192.

Dioničko društvo može izdvajati i posebne rezerve za potrebe zaposlenih, koje se vode na odvojenom racunu.

Nacin izdvajanja i koristenja rezervi iz stava 1. ovog clana utvrduju se statutom dionickog drustva.

U upravljanju ovim rezervama mogu ucestvovati i zaposleni, na nacin i pod uslovima utvrdjenim statutom ili odlukom skupstine dionickog drustva.

6. Gubitak

Clan 193.

Kada dionicko drustvo u polugodisnjem ili godisnjem obracunu iskaze gubitak u iznosu vecem od zbiru trecine osnovnog kapitala i fonda rezervi iz clana 188. ovog zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dionickog drustva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obaveza, nadzorni odbor je duzan sazvati skupstinu dionickog drustva.

Na osnovu izvjestaja nadzornog odbora, koji ukljucuje bilans stanja i bilans uspjeha sa izvjestajem revizije, skupstina donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dionickog drustva.

IV - DIONICE I DIONICARI

1. Dionice

Clan 194.

Dionice dionickog drustva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.

Dionice su neograniceno prenosive, osim u slucajevima utvrdjenim statutom dionickog drustva u skladu sa zakonom.

Dionica sadrzi prava na ucesce u:

- 1) upravljanju dionickim drustvom;
- 2) raspodjeli dobiti;
- 3) diobi imovine preostale nakon steцаja ili likvidacije dionickog drustva.

Clan 195.

Dionicko drustvo moze emitovati dionice razlicitih klasa.

Dionice iste klase sadrže ista prava.

Dionice, osim obicnih dionica, sadrže oznaku klase.

Dionice drustva se mogu emitovati sa razlicitim nominalnim vrijednostima.

Dionicko drustvo ne moze emitovati dionice koje sadrže pravo na fiksnu stopu prinosa.

2. Knjiga dionicara

Clan 196.

Dionicko drustvo je dužno, u skladu sa posebnim zakonom, zakljuciti ugovor sa Registrom.

Registar uspostavlja listu dionicara i registruje promjene vlasnistva na dionicama dionickog drustva (u daljem tekstu: Lista dionicara).

Clan 197.

Dionicko drustvo je dužno voditi knjigu dionicara, koja obavezno sadrzi:

- 1) ime i prezime ili firmu dionicara;
- 2) adresu prebivalista ili sjedista dionicara;
- 3) klasu dionice;
- 4) iznos osnovog kapitala i broj dionica;
- 5) nominalnu vrijednost dionica;
- 6) datum sticanja dionica;
- 7) procentualno ucesce dionicara u ukupnom iznosu svih izdatih dionica; i
- 8) broj dionica s pravom glasa i procentualno ucesce dionicara u ukupnom broju svih dionica sa pravom glasa.

Clan 198.

Promjene u knjizi dionicara dionicko drustvo vrši na osnovu izvoda Registra ili certifikata koji vlasniku vrijednosnog papira izdaje Registar.

Na zahtjev dionicara, drustvo ce dostaviti izvod iz knjige dionicara koji se odnosi na tog dionicara.

Drustvo nije odgovorno za gubitke nastale zbog propusta Registra ili dionicara u vezi s upisom promjena podataka u knjigu dionicara.

3. Dionicar

Clan 199.

Dionicar ima pravo licno ili putem punomocnika ucestvovati u radu i odlucivanju skupstine dionickog drustva.

Dionicar ima pravo na jedan glas za svaku obicnu dionicu .

Drustvo ne moze izdavati dionice koje daju pravo na vise od jednog glasa po dionici.

Dionicar ne moze glasati, licno ili putem punomocnika, o odlukama koja se odnose na njegove postupke, odgovornost i potrazivanja dionickog drustva od njega.

Clan 200.

Dionicar moze za vršenje svih ili pojedinih prava sadrzanih u dionici pismenom izjavom ili ugovorom ovlastiti jednog ili vise punomocnika.

Isto lice moze biti punomocnik vise dionicara.

Potpis dionicara na izjavi ili ugovoru iz stava 1. ovog clana mora biti ovjeren, u skladu sa zakonom.

Ovlastenje se daje za period od jedne godine i ako do kraja kalendarske godine nije opozvano na nacin kako je dato, produzava se za svaku narednu godinu.

Punomocnik je duzan najmanje jednom u sest mjeseci obavjestavati dionicara o svom radu.

Clan 201.

Dionicar je obavezan uplatiti iznos nominalne vrijednosti dionice ili cijenu dionice nakon emisije.

Dionicko drustvo moze od dionicara zahtijevati doplatu za dionicu prilikom njene konverzije u prioritetne dionice.

Clan 202.

Uprava dionickog drustva je duzna pozvati dionicare koji ne izvrsavaju obavezu placanja cijene dionice nakon emisije, da vrate privremenice bez prava na zamjenu za dionice, na nacin i u roku utvrdjenim odlukom skupstine o odustajanju od emisije dionica.

Dionicko drustvo ce vlasnicima privremenica izvrsiti povrat placenog dijela cijene dionice nakon emisije, umanjen za potrazivanja dionickog drustva, najkasnije osam dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Poziv iz stava 1. ovog clana obavezno sadrzi upozorenje da ce, u slucaju neispunjenja obaveze dionicara i vlasnika privremenica, njihove dionice i privremenice biti javno proglašene nistavnim.

Dionicko drustvo je dužno javno oglasiti nistavnim dionice i privremenice najkasnije 15 dana od dana isteka objavljenog roka iz stava 1. ovog clana i o tome obavijestiti dionicare i vlasnike privremenica, na nacin i u roku utvrdjenim odlukom skupstine.

Clan 203.

Prodaju dionica i privremenica koje se emituju umjesto ponistenih vrsti profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira, ovlasten od nadzornog odbora.

Dionicko drustvo je dužno objaviti mjesto i nacin prodaje dionica i privremenica iz stava 1. ovog clana najmanje 14 dana prije dana prodaje i o tome pismeno obavijestiti dionicare i vlasnike privremenica iz clana 202. ovog zakona.

Troskove prodaje snose dionicari i vlasnici cije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglašio nistavnim.

Clan 204.

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emituju umjesto ponistenih dionica i privremenica, placaju se obaveze, umanjene za potrazivanja dionickog drustva, prema dionicarima i vlasnicima privremenica iz clana 202. ovog zakona.

Clan 205.

Donicari i vlasnici privremenih potvrda iz clana 202. ovog zakona imaju pravo zahtijevati od drustva isplatu uplacenih iznosa dionica i obaveza iz privremenica, i u slucaju da dionicko drustvo ne emituje nove dionice i privremenice.

Clan 206.

Dionicar ima pravo ucesca u dobiti dionickog drustva, naplatom dividende ili sticanjem novih dionica, u skladu sa zakonom i statutom.

Dividenda se isplacuje srazmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini uplacene, srazmjerno izvrsenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda isplacuje.

Dividenda se isplacuje dionicaru koji je bio na listi dionicara na dan donosenja odluke o isplati dividende.

Clan 207.

Skupstina dionickog drustva moze donijeti odluku o isplati dividende kada je dionicko drustvo sposobno izvorsavati obaveze iz poslovanja i kada je trzisna vrijednost imovine najmanje jednaka iznosu ukupnih godisnjih obaveza dionickog drustva.

Dionicko drustvo je obavezno da isplati dividendu po osnovu prioriternih dionica i u slucaju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda rezervi iznad obaveznog iznosa iz clana 188. stav 3. ovog zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.

Skupstina dionickog drustva moze donijeti odluku da se dividenda ne isplacuje, kojom istovremeno odredjuje svrhu upotrebe dobiti koja pripada dionicarima.

Clan 208.

Prava dionicara po osnovu dionica nove klase utvrduju se odlukom o emisiji, u skladu sa zakonom.

Prava sadrzana u dionici ostvaruje lice upisano u knjigu dionicara ili od njega ovlasteno lice.

Clan 209.

Dionicar koji je dionice stekao naslijedjem preuzima prava prethodnika u kontinuitetu.

Clan 210.

Dionicar ima pravo, bez ogranicenja, prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu.

Clan 211.

Prenosom dionice prenose se sva prava sadrzana u dionici, osim u slucajevima za koje je zakonom utvrdjeno drugacije.

Clan 212.

Kada je predsjednik ili clan nadzornog odbora, direktor ili drugi clan uprave, kupac dionica nove emisije dionickog drustva u obimu vecem od 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dionickog drustva, koja mora biti objavljena u skladu s propisima Komisije.

4. Pravo prece kupnje

Clan 213.

Prilikom nove emisije dionica postojeci dionicari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku od 30 dana po isteku roka za upis novih dionica, po cijeni po kojoj su ponudjene javnosti i u obimu kojim zadrzavaju ucesce u osnovnom kapitalu koje su imali prije nove emisije.

Javni poziv za upis novih dionica mora sadrzavati podatak o pravu postojecih dionicara na kupnju novih dionica radi zadrzavanja ucesca u osnovnom kapitalu, u skladu sa stavom 1. ovog clana.

Clan 214.

Utvrdivanje broja novih dionica cijom kupnjom postojeci dionicari zadrzavaju ucesce u osnovnom kapitalu dionickog drustva obavlja se istovremeno za sve dionicare koji koriste pravo iz stava 1. ovog clana, najkasnije 15 dana po isteku roka iz javnog poziva za upis novih dionica.

Clan 215.

Ako je nova emisija dionica odobrena odlukom skupstine, pravo na kupnju novih dionica u skladu sa clanom 213. ovog zakona nemaju dionici koji su se izjasnili protiv odluke o izdavanju novih dionica.

5. Pravo uvida u isprave

Clan 216.

Dionici i njihovi punomocnici imaju pravo uvida u sljedece isprave:

- 1) ugovor o osnivanju, sa svim izmjenama i dopunama;
- 2) bilanse stanja, bilanse uspjeha i izvjestaje o placenim porezima za tri posljednje poslovne godine, i druga dokumenta koja je drustvo dužno dostavljati skupstini ili institucijama izvan dionickog drustva;
- 3) zapisnike skupstine i odbora za reviziju;
- 4) popis osoba ovlastenih za zastupanje dionickog drustva; i
- 5) popis clanova nadzornog odbora i uprave, sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.

Zahtjev dionicara za uvid u isprave iz stava 1. ovog clana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dionickog drustva.

Podatke i isprave o poslovanju koje su oznacene kao povjerljive dionicar je duzan cuvati kao poslovnu tajnu .

6. Dionice zaposlenih

Clan 217.

Statutom dionickog drustva moze se utvrditi mogucnost emisije posebne klase dionica za zaposlene.

Zbir nominalnih vrijednosti svih dionica za zaposlene ne moze biti veci od 5% osnovnog kapitala dionickog drustva.

Dionice za zaposlene sadrze ista prava kao i obicne dionice, osim u slucajevima utvrdjenim ovim zakonom.

Clan 218.

Dionice za zaposlene mogu se prenositi jedino na druge zaposlene i penzionisane radnike dionickog drustva.

Prava sadrzana u dionicama za zaposlene prestaju danom smrti ili prestanka zaposlenja kod emitenta.

Drustvo je obavezno otkupiti dionice zaposlenih, isplatom po cijeni nakon emisije ili najvisoj cijeni dionica na berzi ili drugom uredjenom javnom trzistu na dan prestanka svojstva zaposlenog.

Uslovi i nacin sticanja, prenosa i otkupa dionica zaposlenih blize se uredjuje statutom dionickog drustva

7. Prioritetne dionice

Clan 219.

Dionicko drustvo moze emitovati dionice koje sadrze pravo prioritete naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dionickog drustva, uz ograniceno pravo glasa (u daljem tekstu: prioritete dionice).

Pravo glasa po osnovu prioritete dionica ne moze se ograniciti za slucajeve odvojenog izjasnjavanja za svaku klasu dionica.

Nominalna vrijednost prioritete dionica moze iznositi najvise do 50% osnovnog kapitala dionickog drustva.

Clan 220.

Prioritete dionice sadrze pravo:

- 1) naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obicne dionice;
- 2) ucesca u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dionickog drustva, prije obicnih dionica;
- 3) koje pripada dionicarima sa 10% dionica s pravom glasa, i za prioritete dionice koje cine 5% svih dionica s pravo glasa;
- 4) konverzije u obicne dionice, ako dividenda za prioritete dionice nije isplacena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

Clan 221.

Pravo glasa po osnovu prioritete dionica ne moze se iskljuciti prilikom odlucivanja o:

- 1) smanjenju osnovnog kapitala;
- 2) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dionickog drustva;
- 3) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju u lizing i drugim transakcijama imovinom, direktno ili preko supsidijarnih drustava, u obimu vecem od jedne trecine knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dionickog drustva;
- 4) izmjenama i dopunama statuta.

Clan 222.

Prioritete dionice stice pravo glasa kao obicne dionice narednog dana od dana donosenja odluke da se dividenda nece isplatiti ili od isteka roka za placanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju dividenda nije isplacena.

Glasacka prava iz stava 1. ovog clana traju do dana isplate dividende po osnovu prioritete dionica.

8. Zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom prece kupnje dionica

Clan 223.

Dionicko drustvo moze, na osnovu odluke skupstine, emitovati obveznice koje sadrze pravo na zamjenu za dionice dionickog drustva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrze pravo prece kupnje dionica (obveznice s pravom prece kupnje).

Dionicari imaju pravo prece kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom prece kupnje dionica, u skladu sa odredbama cl. 146. do 151. ovog zakona.

Clan 224.

Odluka skupstine iz clana 223. ovog zakona donosi se dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, i obavezno sadrzi:

- 1) nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
- 2) broj obveznica;
- 3) nacin ostvarivanja prava po osnovu zamjenjive obveznice i obveznice s pravom prece kupnje dionica;
- 4) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri cemu nominalna vrijednost dionica ne moze biti veća od zbira cijene obveznica nakon emisije;
- 5) cijenu ili nacin utvrdjivanja cijene nakon emisije, za dionice koje ce se upisati ostvarivanjem prava prece kupnje.

Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo prece kupnje dionica ima lice koje je upisano u Registar na dan na koji se ova prava mogu izrsavati.

9. Sticanje vlastitih dionica

Clan 225.

Dionicko drustvo ne moze, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.

Dionicko drustvo moze na osnovu odluke skupstine sticati vlastite dionice cija nominalna vrijednost, ukljucujuci dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolirano od drustva i drugo lice u svoje ime, a za racun drustva, ne premasuju 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

Sticanjem vlastitih dionica iz stava 1. ovog clana ne moze se smanjiti fond rezervi iz clana 188. stav 3. ovog zakona.

Clan 226.

Odluka iz clana 225. ovog zakona obavezno sadrzi:

- 1) broj vlastitih dionica koje dionicko drustvo moze steci i nacin sticanja;
- 2) rok u kome dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice, koji ne moze biti duzi od 12 mjeseci od dana donosenja odluke; i
- 3) cijenu ili nacin odredjivanja cijene po kojoj drustvo moze sticati dionice, ako sticanje ukljucuje placanje.

Clan 227.

Dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice na osnovu odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprečavanja ozbiljne stete koja neposredno prijete drustvu.

U slucaju iz stava 1. ovog clana, nadzorni odbor ce na prvoj narednoj sjednici skupstine obavijestiti dionicare o razlogu sticanja, broj i nominalnu vrijednost stecenih dionica, njihovo ucesce u osnovnom kapitalu i cijenu po kojoj su dionice stecene.

Clan 228.

Dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice za zaposlene bez prethodne odluke skupstine samo u slucaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva zaposlenog, iskljucujuci penzionisanje.

Stecene dionice zaposlenih kojima je to svojstvo prestalo drustvo je dužno podijeliti ostalim zaposlenim najkasnije 12 mjeseci nakon sticanja.

Clan 229.

Dionicko drustvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od dana sticanja.

Dionicko drustvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stecenih vlastitih dionica.

Clan 230.

Dionicko drustvo dužno je postupiti u skladu sa odredbama clana 229. ovog zakona i kada je vlastite dionice steklo:

- 1) kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku od 12 mjeseci od dana sticanja;
- 2) ispunjavanjem obaveze utvrdjene zakonom i sudskim nalogom radi zastite manjinskih dionicara, narocito u slucajevima spajanja, pripajanja i podjele, uvodjenja ogranicenog prijenosa dionica i opoziva dionica u prometu na berzi i drugim uredjenim javnim trzistima;
- 3) prinudnim izvršenjem potrazivanja dionickog drustva na osnovu sudskog naloga; i
- 4) od upisnika koji ne ispunjava obavezu placanja, ako ih nije prodalo u roku od 12 mjeseci od dana sticanja.

Clan 231.

Dionicko drustvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti stecenih vlastitih dionica smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz clana 188. stav 3. ovog zakona.

Clan 232.

Ako dionicko drustvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime, a za racun dionickog drustva, dionicko drustvo ne moze ostvariti prava sadrzana u tim dionicama.

Clan 233.

Nadzorni odbor je duzan u pismenom obliku obavijestiti prvu narednu skupstinu dionickog drustva o sticanju vlastitih dionica.

Obavijest iz stava 1. ovog clana obavezno sadrzi:

- 1) razloge za sticanje dionica;
- 2) broj i nominalnu vrijednost i ucesce u osnovnom kapitalu stecenih i prodatih vlastitih dionica ;
- 3) cijene kupljenih i prodatih dionica, ukljucujuci najnizu i najvisu cijenu;
- 4) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo ucesce u osnovnom kapitalu, na pocetku i na kraju izvjestajnog perioda.

Clan 234.

Na upis, sticanje i davanje u zalog dionica dionickog drustva od strane supsidijarnog preduzeca, ili od strane pravnog lica koje je direktno ili indirektno kontrolirano od supsidijarnog preduzeca primjenjuju se odredbe cl. 225. do 227. ovog zakona.

Ogranicenje iz clana 225. ovog zakona obuhvata sve vlastite dionice u imovini dionickog drustva i supsidijarnih preduzeca.

Clan 235.

Osnovni kapital ne moze se povecavati po osnovu sticanja vlastitih dionica od strane lica iz clana 234. ovog zakona.

Clan 236.

Ako dionicko drustvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu, iznos fonda rezervi mora povecati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

10. Zabrana finansiranja kupovine dionica

Clan 237.

Dionicko drustvo ne smije davati i garantirati avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Clan 238.

Dionicko drustvo ili drugo lice za racun dionickog drustva, moze kao zalog prihvatiti vlastite dionice samo u slucajevima iz clana 230. ovog zakona.

V - UPRAVLJANJE DIONICKIM DRUSTVOM

Clan 239.

Organi dionickog drustva su:

- 1) skupstina;
 - 2) nadzorni odbor;
 - 3) uprava.
1. Skupstina

Clan 240.

Skupstinu dionickog drustva cine dionicari.

Skupstina se, u pravilu, održava u mjestu sjedista dionickog drustva.

Radom skupstine predsjedava predsjedavajući skupstine, koji se bira na pocetku zasjedanja skupstine.

Na prijedlog predsjedavajućeg, skupstina imenuje zapisni-cara, dva dionicara koji ovjeravaju zapisnik i članove skupstinskog odbora za glasanje.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora, direktor i članovi uprave dužni su prisustvovati skupstini.

U dionickom drustvu sa jednim dionicarem ovlastenja skupstine vrsi dionicar.

Clan 241.

Skupstina se održava najmanje jednom godišnje.

Skupstinu saziva nadzorni odbor, osim u slučajevima kada je ovim zakonom drugačije određeno.

Pravo odlučivanja u skupstini ima dionicar koji se na listi dionicara kod Registra nalazio 45 dana prije datuma održavanja skupstine .

Troškove održavanja skupstine snosi dioničko društvo.

1.1. Sazivanje skupstine

Clan 242.

Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupstine mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji, najkasnije 30 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupstine.

Ako je održavanje skupstine zakazano van mjesta sjedista dioničkog društva, obavještenje iz stava 1. ovog člana mora biti u istom roku upućeno svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz liste dionicara iz člana 241. stav 3. ovog zakona.

Clan 243.

Dionicar ili grupa dionicara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, ima pravo pismeno predložiti izmjenu dnevnog reda i prijedloga odluka skupstine najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja iz člana 242. stav 1. ovog zakona.

Nadzorni odbor dužan je o prijedlozima dionicara iz stava 1. ovog člana objaviti obavještenje na isti način kao i obavještenje o sazivanju skupstine.

Prijedlog iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor nije dužan objaviti ako je:

- 1) nezakonit ili suprotan odredbama statuta dioničkog društva;
- 2) zasnovan na netacnim i nepotpunim podacima ili sadrži takve podatke;
- 3) isti prijedlog bio razmatran na skupstini najmanje dva puta u posljednjih pet godina i nije bio podržan od drugih dionicara sa više od 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa;
- 4) predlagac najavio da neće prisustvovati skupstini.

Troškove objavljivanja pojedinačnih prijedloga iz stava 1. ovog člana koji sadrže do 100 riječi snosi dioničko društvo, a za duže prijedloge troškove snosi predlagac.

Clan 244.

Zahtjev za sazivanje skupstine može podnijeti:

- 1) dionicar ili grupa dionicara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- 2) član nadzornog odbora;
- 3) odbor za reviziju.

Zahtjev za sazivanje skupstine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.

Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavještenje o sazivanju skupstine, na način iz člana 242. ovog zakona, podnositelj zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupstinu i obavezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

Lica iz stava 1. ovog člana ovlaštena su neposredno sazvati skupstinu i u slučaju da skupstina nije sazvana šest mjeseci po isteku roka za izradu godišnjeg obracuna.

1.2. Odlučivanje

Član 245.

Skupstina može odlučivati ukoliko su zastupljeni, lično ili putem punomoćnika, dionici sa više od 50% dionica s pravom glasa.

Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupstine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava 1. ovog člana, skupstina se odgađa, a nadzorni odbor je dužan najranije za 15, a najkasnije za 30 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja objaviti obavještenje o ponovnom sazivanju skupstine

U slučaju iz stava 2. ovog člana, kvorum čini trećina dionica s pravom glasa.

Član 246.

Skupstina dioničkog društva odlučuje o:

- 1) povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- 2) emisiji novih dionica iste klase, u iznosu većem od trećine ukupne nominalne vrijednosti svih dionica dioničkog društva;
- 3) emisiji dionica nove klase;
- 4) godišnjem finansijskom izvještaju, sa izvještajem revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 5) raspodjeli dobiti i isplati dividende;
- 6) načinu pokrivanja gubitka;
- 7) spajanju sa drugim preduzećima i pripajanju drugih preduzeća dioničkom društvu ili dioničkom društvu drugom preduzeću, osim spajanja ili pripajanja supsidijarnog društva;
- 8) podjeli i prestanku dioničkog društva;
- 9) promjeni oblika dioničkog društva;
- 10) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju u lizing i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine, u obimu većem od trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva;
- 11) prodaji i kupovini imovine čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne postojeće imovine dioničkog društva, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom nadzornog odbora;
- 12) izboru i razrješavanju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- 13) izboru vanjskog revizora i izboru i razrješavanju članova odbora za reviziju;
- 14) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava, i odobravanju njihovih statuta;

15) naknadama članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju;

16) izmjenama i dopunama statuta; i

17) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.

Član 247.

Dioničar ima pravo, od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine, u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u finansijski izvještaj, sa izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i druge isprave koje se odnose na prijedlog odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.

Član 248.

Skupština odlučuje većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, osim o pitanjima iz člana 246. tac. 8., 9. i 16. ovog zakona o kojim odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

O izvještajima iz člana 246. tačka 4. ovog člana skupština je dužna izjasniti se najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine.

Član 249.

Glasanje u skupštini vrši se putem glasackih listica koji sadrže ime ili firmu dioničara i broj glasova kojim raspolaže.

Glasanje se vrši zaokruživanjem na glasackom listicu odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru organa dioničkog društva.

Rezultate glasanja utvrđuje odbor za glasanje.

1.3. Odlučivanje putem punomoćnika

Član 250.

Punomoćnik dioničara mora imati ovlastenje za zastupanje dioničara, potpisano od strane dioničara - fizičkog lica ili zastupnika dioničara - pravnog lica.

Član 251.

Punomoćnik je dužan predati odboru za glasanje pismeno ovlastenje za zastupanje dioničara.

Odbor za glasanje dužan je provjeriti valjanost ovlastenja i identitet punomoćnika.

Član 252.

Ukoliko dioničar ili njegov punomoćnik, u roku od sedam dana od dana održavanja skupštine, dostavi odboru za glasanje ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlastenja, odbor za glasanje će proglasiti nevažećim glasove po osnovu tog ovlastenja i o tome pismeno izvijestiti nadzorni odbor.

Nadzorni odbor je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije donošenje su nevažeći glasovi bili odlučujući i sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o tim pitanjima najkasnije 30 dana od dana prijema obavještenja odbora za glasanje o nevažećim glasovima.

1.4. Zapisnik skupštine

Clan 253.

O radu skupstine sacinjava se zapisnik koji obavezno sadrzi:

- 1) firmu i adresu sjedista dionickog drustva;
- 2) mjesto i vrijeme odrzavanja skupstine;
- 3) ime i prezime predsjedavajuceg, zapisnicara, lica koja ovjeravaju zapisnik i clanova odbora za glasanje;
- 4) dnevni red;
- 5) odluke;
- 6) podatke o glasanju;
- 7) prigovore dionicara i clanova nadzornog odbora na odluke skupstine.

Uz zapisnik se prilazu pismeni prijedlozi i izvjestaji podneseni skupstini.

Nadzorni odbor je duzan osigurati da se zapisnik sacini u roku od 30 dana od dana odrzavanja skupstine.

Zapisnik potpisuju predsjedavajuci skupstine, zapisnicar i lica koja ovjeravaju zapisnik.

Dionicar moze zahtijevati da mu se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupstine drustva.

Clan 254.

Dionicko drustvo je obavezno trajno cuvati zapisnike skupstine, evidenciju o prisustvu i glasanju dionicara, obavjestenja i pozive za skupstinu.

Likvidator je duzan obezbijediti cuvanje dokumenata iz stava 1. ovog clana najmanje 10 godina nakon prestanka dionickog drustva.

1.5. Zastita manjine u odlucivanju i pobijanje odluka skupstine

Clan 255.

Dionicar koji se izjasnio protiv prijedloga odluke koju je skupstina usvojila o pitanjima iz clana 246. tac. 1. do 9. ovog zakona, ima pravo u roku od 30 dana od dana odrzavanja skupstine zahtijevati da dionicko drustvo u roku od osam dana otkupi njegove dionice, uz isplatu prosjecne trzisne cijene dionica ostvarene u 30 uzastopnih dana prije datuma odrzavanja skupstine.

Clan 256.

Ako skupstina odbije prijedlog dionicara sa vise od 20% dionica s pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za vanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dionickog drustva u posljednjih pet godina, revizora ce imenovati Komisija.

Clan 257.

Odluka skupstine dionickog drustva nistavna je ako:

- 1) skupstina nije sazvana na nacin utvrdjen clanom 242. ovog zakona;

- 2) nije unesena u zapisnik;
- 3) je nistavnost utvrđena odlukom suda.

Clan 258.

Postupak za pobijanje i ponistenje odluke skupstine, kod suda kod kojeg je dionicko drustvo upisano u sudski registar moze pokrenuti:

- 1) dionicar zastupljen na skupstini, ciji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
- 2) dionicar koji nije prisustvovao skupstini zbog sazivanja skupstine protivno odredbama clana 242. ovog zakona;
- 3) dionicar ciji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
- 4) nadzorni odbor i uprava i svaki clan nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke pocinio privredni prijestup ili krivicno djelo ili dionickom drustvu nanio stetnu.

Postupak iz stava 1. ovog clana moze se pokrenuti u roku od 60 dana od dana odrzavanja skupstine.

U postupku iz stava 1. ovog clana, dionicko drustvo zastupa direktor ili drugi clan uprave, po ovlastenju direktora.

Ako je tuzitelj clan uprave, dionicko drustvo zastupa lice imenovano od nadzornog odbora, a kada su tuzitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi clanovi, zastupnika dionickog drustva postavlja sud, ako ga nije imenovala skupstina.

2. Nadzorni odbor

Clan 259.

Nadzorni odbor sacinjavaju predsjednik i najmanje dva clana, koje imenuje i razrjesava skupstina, s tim da ukupan broj clanova nadzornog odbora mora biti neparan.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od cetiri godine.

Isto lice moze biti imenovano za predsjednika ili clana nadzornog odbora vise puta bez ogranicenja.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora upisuju se u registar kod Komisije.

Clan 260.

Predsjednik i clan nadzornog odbora ne moze biti lice:

- 1) osudjivano za krivicno djelo i za privredni prijestup nespojive s duznoscu u nadzornom odboru, pet godina od dana pravosnaznosti presude, iskljucujuci vrijeme zatvorske kazne;
- 2) kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadleznosti nadzornog odbora; i
- 3) starije od 70 godina na dan imenovanja.

Clan 261.

Kandidata za clana nadzornog odbora moze predloziti dionicar ili grupa dionicara s najmanje 5% dionica s pravom glasa.

Prijedlog iz stava 1. ovog clana podnosi se pismeno, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavjestenja o sazivanju skupstine u ciji je dnevni red ukljuceno i pitanje izbora predsjednika i clanova nadzornog odbora.

Prijedlog iz stava 1. ovog clana koji je dostavljen nadzornom odboru prije objavljivanja obavjestenja iz clana 242. ovog zakona, mora biti dostavljen dionicarima, zajedno sa drugim materijalima.

Kandidati za predsjednika i clanove nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.

Clan 262.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, u skladu sa clanom 249. ovog zakona, pri cemu svakoj dionici sa pravom glasa pripada broj glasova jednak u broju clanova nadzornog odbora koji se biraju, ukljucujuci i predsjednika.

Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasacki listic raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate cija imena su zaokruzena na istom listicu.

Kandidata koji je dobio najveći broj glasova skupstina proglašava za predsjednika, a kandidate sa sljedećim najvećim brojem dobijenih glasova proglašava za članove nadzornog odbora.

Clan 263.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupstini u skladu sa odredbama cl. 261. i 262. ovog zakona.

Clan 264.

Direktor i clan uprave dionickog drustva ne moze biti predsjednik i clan nadzornog odbora.

Isto lice ne moze istovremeno biti predsjednik ili clan nadzornog odbora u vise od tri drustva.

Clan 265.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora zakljucuju sa dionickim drustvom ugovor koji odobrava skupstina.

Ugovor u ime dionickog drustva potpisuje direktor, u skladu sa odobrenjem skupstine.

Clan 266.

Sjednica nadzornog odbora odrzava se najmanje jednom u tri mjeseca.

Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.

Predsjednik nadzornog odbora duzan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora dionickog drustva ili dva clana nadzornog odbora, najkasnije 14 dana od dana podnosenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlasten sazvati podnosilac zahtjeva.

Clan 267.

Pismeni poziv za sjednicu nadzornog odbora, u kojem su naznaceni mjesto i datum odrzavanja, vrijeme pocetka i dnevni red sjednice, dostavlja se clanovima nadzornog odbora najkasnije 14 dana prije datuma odrzavanja sjednice.

Uz poziv za sjednicu, dostavljaju se materijali za svaku tacku dnevnog reda.

Clan 268.

Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.

Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njega lično.

Lica koja nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.

Clan 269.

Nadzorni odbor dionickog društva nadležan je da:

- 1) nadzire poslovanje dionickog društva;
- 2) nadzire rad uprave;
- 3) usvaja izvjestaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obracunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvjestajem revizije;
- 4) podnosi skupštini godišnji izvjestaj o poslovanju dionickog društva, koji obavezno uključuje izvjestaj revizora, izvjestaj o radu nadzornog odbora i odbora za reviziju, i plan poslovanja za narednu poslovnu godinu;
- 5) imenuje upravu dionickog društva;
- 6) predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrivanja gubitka;
- 7) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje u lizing i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dionickog društva;
- 8) imenuje predsjednike i članove odbora za naknade i odbora za imenovanje;
- 9) obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;
- 10) saziva skupstinu; i
- 11) odobrava emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica, koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke.

Clan 270.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima dioničara i dionickog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti dionickog društva bez obavještanja i saglasnosti drugih članova nadzornog odbora.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dionickog društva i drugih vrijednosnih papira saopštiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dionickog društva.

Predsjednik i član nadzornog odbora dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu s kojim dionicko društvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

U slučaju iz stava 3. ovog člana predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa dioničkog društva i drugih pravnih lica u kojima predsjednik i član nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni finansijski interes.

Član 271.

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama člana 270. ovog zakona, dioničko društvo ima pravo na naknadu štete koju je usljed toga pretrpilo.

Član 272.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Član 273.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora su odgovorni za štetu koju je pretrpilo dioničko društvo ako su suprotno odredbama ovog zakona, statuta dioničkog društva i odlukama skupštine:

- 1) vratili uplate dionicarima;
- 2) dionicarima isplatili dividendu;
- 3) vlasnicima obveznica dioničkog društva isplatili kamatu;
- 4) upisali, sticali ili otkupljivali dionice;
- 5) prodavali imovinu društva;
- 6) vrsili plaćanja nakon što je dioničko društvo postalo nesolventno ;
- 7) produžavali rokove vraćanja kredita dioničkom društvu;
- 8) izdavali dionice po osnovu uslovnog povećanja osnovnog kapitala.

Dioničko društvo može odustati od potraživanja iz stava 1. ovog člana nakon isteka tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu štete, ako se sa odustajanjem saglasi skupština, a protiv te odluke nije podnesen prigovor dioničara koji posjeduju najmanje sa 10% dionica s pravom glasa.

Član 274.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i prisustvo članova uprave sjednicama nadzornog odbora.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo prisustvovati sjednicama uprave dioničkog društva.

3. Uprava

Član 275.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

Upravu dioničkog društva čine direktor i izvršni direktori.

Odredbe člana 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Clan 276.

Direktor predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dionicko drustvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

Mandat direktora je cetiri godine.

Polozaj, ovlastenja, odgovornosti i prava direktora uređuju se ugovorom izmedju nadzornog odbora i direktora.

Clan 277.

Izvrсни direktor organizuje rad, zastupa i predstavlja dionicko drustvo i odgovara za zakonitost poslovanja u poslovima i obimu utvrdjenim pismenim aktom direktora.

Izvršne direktore imenuje i razrjesava nadzorni odbor na prijedlog direktora, za period za koji je imenovan direktor.

Placa i druga materijalna prava izvršnog direktora uređuju se ugovorom izmedju direktora i izvršnog direktora, uz prethodno odobrenje nadzornog odbora.

Clan 278.

Direktor pismeno ovlašćuje jednog od izvršnih direktora da ga zamjenjuje u slucaju spriječenosti, i utvrdjuje ovlastenja.

Clan 279.

Direktor i izvršni direktor dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa kojim dionicko drustvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

U slucaju iz stava 1. ovog clana, direktor i izvršni direktor mogu učestvovati u tom poslovnom odnosu na osnovu pismene saglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

Clan 280.

Ukoliko direktor podnese ostavku, dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrdjuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraci od 30 dana.

Clan 281.

Dionicko drustvo ima sekretara, koga imenuje nadzorni odbor, na prijedlog direktora dionickog drustva, za isti period za koji je imenovan direktor.

Placa i druga materijalna prava sekretara uređuju se ugovorom izmedju sekretara i nadzornog odbora, na prijedlog direktora.

Clan 282.

Sekretar je odgovoran za vodjenje knjige dionicara, registra zapisnika skupstine i nadzornog odbora i cuvanje dokumenata utvrdjenih ovim zakonom i statutom dionickog drustva, osim finansijskih izvjestaja.

Sekretar je ovlasten za provodjenje odluka skupstine, nadzornog odbora i direktora.

Sekretar je odgovoran za pripremu sjednica i vodjenje zapisnika skupstine i nadzornog odbora.

4. Odbor za reviziju

Clan 283.

U dionickom drustvu se formira odbor za reviziju.

Clan 284.

Predsjednik i clan odbora za reviziju ne moze biti clan nadzornog odbora i uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u dionickom drustvu, izuzev place po osnovu te funkcije.

Naknada i druga prava clanova odbora za reviziju uredjuju se ugovorom na osnovu odluke skupstine.

Clan 285.

Odbor za reviziju je duzan izvorsiti reviziju polugodisnjeg i godisnjeg obracuna i reviziju finansijskog poslovanja dionickog drustva na zahtjev dionicara s najmanje 10% dionica s pravom glasa, i o tome dostaviti izvjestaj skupstini i nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okoncanju revizije.

Clan 286.

Odbor za reviziju ovlasten je zahtijevati sazivanje sjednice nadzornog odbora i skupstine kada smatra da su ugrozeni interesi dionicara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili clanova nadzornog odbora, direktora ili clanova uprave.

VI - PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK DIONICKOG DRUSTVA

1. Promjena oblika

Clan 287.

Dionicko drustvo moze promijeniti oblik u drustvo sa ogranicenom odgovornoscu, na osnovu odluke skupstine donesene dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, tako da dionicari steknu udio u drustvu s ogranicenom odgovornoscu srazmjeran njihovom ucescu u osnovnom kapitalu dionickog drustva.

Clan 288.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu nastalo promjenom oblika dionickog drustva mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrdjenom ovim zakonom.

Clan 289.

Dionicko drustvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika, potpisan od svih clanova nadzornog odbora i uprave.

Komisija je duzna donijeti odluku najkasnije 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog clana.

Clan 290.

Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvorsit ce se upis promjene oblika dionickog drustava u sudski registar.

Drustvo je dužno pismeno obavijestiti Registar o promjeni oblika organizovanja, najkasnije osam dana od dana upisa u sudski registar.

2. Pripajanje i spajanje

Clan 291.

Dionicko drustvo se pripaja prenosom imovine i obaveza (u daljem tekstu: pripojeno drustvo) drugom dionickom drustvu ili drustvu s ogranicenom odgovornoscu (u daljem tekstu: drustvo sljednik), koje emituje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog drustva.

Dionicko drustvo se spaja prenosom imovine i obaveza (spojena drustva) na novo dionicko drustvo ili drustvo s ogranicenom odgovornoscu (drustvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih drustava emituje svoje dionice ili udjele.

Clan 292.

Komisija ce odobriti pripajanje dionickog drustva ako:

- 1) skupstine pripojenog i drustva sljednika donesu istovjetne odluke o pripajanju;
- 2) zahtjev za odobrenje pripajanja potpisu svi clanovi nadzornih odbora i uprava pripojenog drustva i drustva sljednika; i
- 3) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrozava prava dionicara i povjerilaca dionickog drustva.

Clan 293.

Komisija ce odobriti spajanje dionickog drustva kada, uz radnje iz clana 292. ovog zakona, dionicko drustvo sa drugim drustvima s kojim se spaja:

- 1) zakljuci ugovor o spajanju, koji utvrđuje prestanak spojenih drustava na dan konstituisanja drustva sljednika;
- 2) pripremi statut drustva sljednika; i
- 3) vecinom glasova svih dionica s pravom glasa izabere organe drustva sljednika.

Clan 294.

Odluka iz clana 292. tacka 1. obavezno sadrzi odredbe o:

- 1) povecanju osnovnog kapitala drustva sljednika;
- 2) broju i klasi dionica ili udjela koje drustvo sljednik emituje u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih drustava;
- 3) datumu pocetka koristenja prava sadrzanih u dionicama ili udjelima drustva sljednika;
- 4) vremenu i nacinu emisije dionica ili udjela drustva sljednika;
- 5) doplati za dionice ili udjele drustva sljednika ili isplatama dionicarima ili clanovima pripojenih i spojenih drustava od drustva sljednika;
- 6) datumu pripreme bilansa stanja i bilansa uspjeha na osnovu kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
- 7) datumu podnosenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.

Povecanje osnovnog kapitala drustva sljednika moze se samo emisijom novih dionica ili udjela.

Doplate iz stava 1. tacka 5. ovog clana ne mogu biti vece od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

Clan 295.

Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dionickog društva najkasnije 60 dana od dana prijema zahtjeva.

Na osnovu odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja, vrši se upis pripajanja i spajanja dionickog društva u sudski registar.

Društvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dionickog društva i upis dionica društva sljednika, najkasnije osam dana od dana upisa u sudski registar.

Clan 296.

Imovinom spojenih društava upravljat će se posebno, tako da je u odnosu spojenih dionickih društava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dionickih društava.

Društvo sljednik je dužno, prema sopstvenoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kracim od 15 ni duzim od 30 dana, objaviti da napusta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati povjerioce da, najkasnije šest mjeseci od treće objave, društvu prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u sudski registar.

Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava 2. ovog clana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima, koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili obezbjedjenje potraživanja.

3. Prestanak dionickog društva

Clan 297.

Dionicko društvo prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:

- 1) odlukom skupstine;
- 2) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- 3) odlukom Komisije i suda; i
- 4) stecajem.

Clan 298.

Odluka skupstine o prestanku dionickog društva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donosenja odluke.

Clan 299.

Dionicko društvo prestaje odlukom Komisije i suda kada:

- 1) po tuzbi povjerilaca čija dospjela a neizmirena potraživanja premasuju trecinu osnovnog kapitala dionickog društva;
- 2) skupstina dionickog društva nije održana osam mjeseci od isteka roka za izradu godisnjeg obracuna;
- 3) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrozavaju interesi povjerilaca ili vlasnika vrijednosnih papira koje je društvo emitovalo;

4) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;

5) stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.

Odluka Komisije i suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i sudski registar.

4. Likvidacija

Član 300.

Ako dioničko društvo prestane na osnovu odredaba člana 297. tac. 1. i 3. ovog zakona pokreće se postupak likvidacije.

U slučaju iz člana 297. tačka 1. ovog zakona likvidaciju dioničkog društva vrši uprava, a u slučaju iz člana 297. tačka 3. sud imenuje likvidatora.

Član 301.

Od dana donosenja odluke o prestanku, organi dioničkog društva rade u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

Komisija ili sud može postaviti skrbnika društva, koji obavlja poslove vezane za likvidaciju, a organi dioničkog društva postupaju samo po nalogu skrbnika.

Član 302.

Uprava ili likvidator dioničkog društva dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donosenja odluke iz člana 300. ovog zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.

Obavještenje iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži poziv povjeriocima da prijave potraživanja, najkasnije tri mjeseca od dana posljednjeg objavljivanja.

Obavještenje iz stava 1. ovog člana uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim povjericima pojedinačno.

Član 303.

Likvidator je dužan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početni likvidacioni bilans.

Skupština dioničkog društva je dužna istovremeno sa odobrenjem početnog likvidacionog bilansa razriješiti nadzorni odbor i upravu.

Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

Član 304.

Likvidator je dužan okončati tekuće poslove dioničkog društva, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.

Član 305.

U toku likvidacije ne može se povećavati fond rezervi dioničkog društva.

U posebne rezerve za zaposlene unose se prihodi utvrdjeni odlukom o obrazovanju tih rezervi, koje se ne mogu koristiti za namirenje povjerilaca i dionicara prije ispunjenja obaveza po tom osnovu prema zaposlenim.

Clan 306.

Likvidator je duzan deponovati na posebnom racunu novac potreban za izmirenje:

- 1) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
- 2) obaveza koje nisu dospjele;
- 3) spornih obaveza.

Po isteku godine dana od treceg objavljivanja obavjestenja iz clana 302. stav 1. ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stava 1. ovog clana, isplacuju se dionicari, u skladu sa pravima sadrzanim u dionicama.

Ako imovina dionickog drustva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dionicara, imovina se dijeli srazmjerno izvršenim uplatama.

Likvidator je duzan deponovati pripadajuće iznose iz st. 2. i 3. ovog clana koji dionicarima nisu isplaceni na posebnom racunu.

Clan 307.

Likvidator je duzan nakon provedenih radnji iz cl. 304. i 306. ovog zakona sazvati skupstinu dionickog drustva i podnijeti završni obracun.

Clan 308.

Izmirenje obaveza dionickog drustva za koje likvidator nije znao i koje povjerioci nisu prijavili u roku iz clana 302. stav 2. ovog zakona, može se zahtijevati samo iz deponovanog novca koji nije isplacen dionicarima.